

สภาพองค์การแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

Learning Organization toward ASEAN Community of School under the Office of Secondary Educational Service Area 27

นิชนันท์ บุญสา^{1)*} และ วัลลภา อาริรัตน์²⁾

Nichanan Boonsa^{1)*} and Wallapha Ariratana²⁾

¹⁾ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Department of Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University

²⁾ รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Associate Professor, Department of Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพองค์การแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนและ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 114 คน และครู จำนวน 337 คน รวมทั้งสิ้น 451 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครชีและมอร์แกนโดยเทียบสัดส่วนประชากรตามขนาดโรงเรียน และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการสังเคราะห์ประเด็นสำคัญนำเสนอแบบบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพองค์การแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับ“มาก” ทุกด้าน

2. แนวทางการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนพบว่า 1) ด้านบุคคลรอบรู้ควรดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์ การพัฒนาสารสนเทศและการจัดระบบนิเทศภายใน 2) ด้านแบบ

แผนความคิดอ่าน ควรมีการดำเนินการจัดการศึกษาสู่อาเซียนในด้านการสร้างบรรยากาศแลกเปลี่ยนเรียนรู้และส่งเสริมกระบวนการวิจัย การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอนสู่อาเซียนและการสร้างค่านิยมร่วมเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง 3) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ควรมีกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมที่มุ่งพัฒนาบุคลากรและนักเรียนสู่อาเซียน การจัดทำข้อตกลงร่วมเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนา

* Corresponding author. Tel: Mobile+66 (0)8-5742-7343

E-mail address: nichanan_b@kkumail.com

ผู้เรียนสู่การเป็นบุคคลอาเซียนและการระดมทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกับชุมชน 4) ด้านการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นทีม ควรมีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมเพื่อพัฒนางานและบุคลากรไปพร้อม ๆ กัน การส่งเสริมกิจกรรม นอกหลักสูตรและการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครูสู่การเป็นชุมชนวิชาการ 5) ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ควรส่งเสริมกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบด้วยกระบวนการวิจัย การวางแผนการดำเนินงานอย่างมีขั้นตอน และเน้นกระบวนการสื่อสาร 6) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ควรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการ บริหารจัดการเรียนการสอนและการจัดสรรงบประมาณมาใช้อย่างโปร่งใสและเป็นธรรม 7) ด้านการให้อำนาจ ควรเน้นการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน การสร้างระบบประเมินผลการปฏิบัติงานและการส่งเสริมให้ชุมชน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน

คำสำคัญ : องค์การแห่งการเรียนรู้,ประชาคมอาเซียน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the situation of learning organization toward ASEAN Community of school under the Office of Secondary Educational Service Area 27, and 2) to recommend guidelines for the development of learning organization toward ASEAN Community of schools under the Office of Secondary Educational Service Area 27. The sampling group, selected by stratified random sampling method, consisted of 451 persons including 114 administrators and 337 school teachers under the Office of Secondary Educational Service Area 27. 6 people were interviewed by purposive sampling. The study tool was a structured questionnaire and interview. Data was analyzed by using a computer program to find the Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation and Synthesis keynote presentation composition.

The findings were as follows;

1. The situation of learning organization toward ASEAN Community of school under the Office of Secondary Educational Service Area 27, in overall, was at a "High" level.
2. The guidelines for the development of learning organization toward ASEAN Community of school under the Office of Secondary Educational Service Area 27 included 1) personnel mastery ; administrator should prepare a strategic, Development of information systems and internal supervision. 2) mental model ; the study should be conducted for ASEAN by creating a knowledge sharing and promote the research process, study of management teaching for ASEAN, shared values together to drive change. 3) shared vision ; administrator should establish a shared vision aimed to improve personnel and students for ASEAN, a mutual agreement to drive change in the development of the individual learners for ASEAN and raising the educational resources with the community. 4) team work ; should be encouraged to work as a team to develop and personnel simultaneously, promoting extra curricular activities and promoting teamwork of teachers to the academic community. 5) system thinking ; should promote a systematic process with the research process, planning and implementation process and focus on the communication process. 6) information technology; should use information technology in the management of teaching and learning and allocate budget to ensure transparency and fairness.

7) empowerment ;should focus on building morale in the workplace, creating a performance evaluation system and promoting community and parent involvement in commenting for the sake of teaching.

Keywords: Learning Organization, ASEAN Community

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 การเตรียมความพร้อมในการส่งเสริมและลงทุน ในด้านการศึกษา การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการเสริม สร้างศักยภาพในด้านอื่นๆ จึงเป็นการลงทุนระยะยาว เพื่ออนาคตของประชาคมอาเซียน ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งการศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้ของงานของบุคคลและสังคมโดยการ ถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสาน ทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จริยความก้าวหน้า ทางวิชาการ ให้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต[1] กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายนำประเทศไทยไปสู่ การเป็นประชาคมอาเซียนเร่งพัฒนาคุณภาพการ ศึกษาโดยปฏิรูปความรู้ให้ได้มาตรฐานสากล กระจาย โอกาสการศึกษา ปฏิรูปครูให้มีคุณภาพการที่องค์กร จะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้นั้นจะต้องพัฒนาขีด ความสามารถในการสร้างความรู้และใช้ความรู้โดยใช้ ต้นทุนที่ต่ำที่สุดสามารถแสวงหาความรู้ที่ต้องการมาจาก ภายในและภายนอกองค์กรได้ [9]

คะแนนเฉลี่ยผลการประเมินของนักเรียนไทย PISA 2012 พบว่านักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า คะแนนมาตรฐานของ OECD ทั้งสามวิชาคือ ด้าน คณิตศาสตร์ การอ่านและวิทยาศาสตร์ซึ่งคุณภาพ การศึกษาไทยยังห่างไกลจากความเป็นเลิศเมื่อเทียบกับประเทศเอเชียตะวันออก [13] ซึ่งสะท้อนให้เห็น ว่าการบริหารจัดการศึกษานั้นยังขาดประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรให้ความสนใจต่อการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนรวมถึงนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนรู้ และเพิ่มผลผลิต และการพัฒนางานอย่างต่อเนื่องไป สู่เป้าหมายร่วมกันขององค์กรและมีการปรับตัวให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาซึ่งอยู่ภายใต้ องค์กรที่มีบรรยากาศการเรียนรู้รายบุคคลและกลุ่ม [4]

องค์กรแห่งการเรียนรู้จึงต้องเป็นองค์กรที่มี ลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการให้บุคลากรทั่วทั้งองค์กร สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันได้อย่างสะดวกทั่วถึง เกิดการพัฒนาาร่วมกัน อันจะส่งผลให้องค์กรสามารถ บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้สำเร็จ [7] โรงเรียนเป็นหน่วย งานที่สำคัญในการสร้างและพัฒนาบุคลากรให้เป็น บุคคลแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาโรงเรียนยุคใหม่ จึงสมควรอย่างยิ่งเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียน แห่งการเรียนรู้หรือองค์กรแห่งการเรียนรู้ [11]

ในการจัดการศึกษาที่จะเข้าสู่ประชาคม อาเซียนนั้น ควรมีการยกระดับองค์ความรู้ให้ได้ มาตรฐานสากล หน่วยงานทุกระดับจะต้องร่วมมือกัน ให้การพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนบรรลุ เป้าหมาย [16] การจัดการศึกษาต้องเป็นไปอย่าง ทั่วถึงและมีคุณภาพเน้นระบบราชการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส โดยการเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากร บุคคลในระบบราชการของอาเซียน [15]

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 รับผิดชอบในการจัดบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับมัธยมศึกษาให้เด็กไทยได้รับการศึกษา อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ สร้างความเป็นเลิศเพื่อยกระดับ สู่มาตรฐานสากลและส่งเสริมความสามารถด้าน เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ [2] จึงเป็น เรื่องสำคัญที่โรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อมพัฒนา บุคลากรและองค์กรไปพร้อมๆ กัน เพื่อให้้องค์การ เกิดการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง สามารถยกระดับ คุณภาพการศึกษาของไทยให้ทัดเทียมประเทศสมาชิก อาเซียนได้มีความตระหนักและกระตือรือร้นต่อการ เรียนรู้กิจกรรมส่วนรวมขององค์กรเพื่อก้าวสู่องค์กร แห่งการเรียนรู้ที่สมบูรณ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพองค์การแห่งการเรียนรู้
สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาองค์การแห่ง
การเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **ระเบียบวิธีวิจัย** การวิจัยครั้งนี้ เป็นการ
วิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เก็บข้อมูล
2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ระยะที่ 2
เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 ประชากร คือ บุคลากรใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 27 แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 162 คน และ
ครู 2,743 คน **กลุ่มตัวอย่าง** คือ ได้แก่ ผู้อำนวยการ
โรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 114 คน
และครูผู้สอน จำนวน 337 คน รวมทั้งสิ้น 451 คน
โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูป
ของเครซี่และเมอร์แกน [3] โดยเทียบสัดส่วนประชากร
ตามขนาดโรงเรียนและสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified
Random Sampling) **ระยะที่ 2** ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน
6 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ระยะที่ 1 เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น
2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ
แบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)
และตอนที่ 2 สภาพองค์การแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคม
อาเซียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
(rating scale)

3.2 ระยะที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมี
โครงสร้าง เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาองค์การ
แห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา
(Content Validity) และภาษา (Wording) โดยผู้
เชี่ยวชาญ 5 คน พบว่า แบบสอบถามมีค่าดัชนี
ความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.50–1.00 ทุกข้อ

2) ตรวจสอบความเที่ยง (Reliability)
ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุง
แก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญแนะนำ
ไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร และครู โรงเรียน
โรงเรียนอุบลรัตน์พิทยาคม อำเภออุบลรัตน์ จังหวัด
ขอนแก่น จำนวน 30 ชุด ซึ่งไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างและ
นำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ความเที่ยง (Reliability)
ได้ค่าความเที่ยง 0.96

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม
ตอนที่ 1 โดยคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และ
ค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2
โดยใช้การคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (Standard Deviation)

ระยะที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการ
สัมภาษณ์ ได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content
Analysis) และนำมาสรุปประเด็นสำคัญโดยนำเสนอ
ผลการวิเคราะห์ในรูปแบบความเรียง

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 สภาพองค์การแห่งการเรียนรู้สู่
ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยภาพ
รวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ
จากมากไปหาน้อยคือ ด้านการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศ ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ด้านการให้
อำนาจ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบด้านการสร้างวิสัย
ทัศน์ร่วมกัน ด้านแบบแผนความคิดอ่าน ด้านบุคคล
รอบรู้ ตามลำดับ

1.2 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลการสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปหาแนวทาง ดังนี้

1) ด้านบุคคลรอบรู้

สถานศึกษาควรจัดทำยุทธศาสตร์ส่งเสริมความรู้ภาษาอังกฤษของครู เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาต่างประเทศได้ การพัฒนาระบบสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่รวบรวมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เพื่อให้เป็นศูนย์อาเซียนศึกษา และการจัดระบบนิเทศภายในเพื่อกำกับ ติดตาม ช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

2) ด้านแบบแผนความคิดอ่าน

ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้ครูปรับเปลี่ยนความคิดเดิมไปสู่ความคิดใหม่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สู่ ASEAN การบริหารจัดการที่จัดการเรียนการสอนมุ่งสู่อาเซียนทั้งในและต่างประเทศมาปรับใช้และการสร้างค่านิยมร่วมองค์กร

3) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงความเป็นผู้นำในการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมที่มุ่งพัฒนาบุคลากรและนักเรียนสู่อาเซียน การจัดทำข้อตกลงร่วมกัน (MOU) เพื่อขับเคลื่อน วิสัยทัศน์ในด้านต่าง ๆ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกับชุมชน และการจัดสรรงบประมาณและระดมทรัพยากรร่วมกับชุมชน

4) ด้านการเรียนรู้อาร่วมกันเป็นทีม

สถานศึกษาควรส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีการจัดกลุ่มกระจายการทำงานข้ามกลุ่มสาระฯ การจัดบรรยายกาศที่ส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ การพัฒนาทีมช่วยเหลือครูและการสนับสนุน ส่งเสริมในการทำงานร่วมกันจนเป็นชุมชนวิชาการ

5) ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ

ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรได้สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ มีกระบวนการพัฒนาอย่าง

ต่อเนื่องด้วยกระบวนการวิจัย การวางแผน การพัฒนาความรู้สู่ประชาคมอาเซียนร่วมกันและการสื่อสารที่ถูกต้องและชัดเจนในการทำงาน

6) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สถานศึกษาควรมีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน การมีความพร้อมในด้านห้องสมุด สื่อและอุปกรณ์เทคโนโลยี การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีอย่างยั่งยืน และการจัดงบประมาณในการใช้เทคโนโลยีที่โปร่งใสเป็นธรรม

7) ด้านการให้อำนาจ

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นต้นแบบที่มีคุณธรรม ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การสร้างระบบการประเมินการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและประเมินผลการดำเนินงานของผู้ปกครองร่วมกับสถานศึกษา

2. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านบุคคลรอบรู้ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอผลการอภิปรายตามกรอบแนวคิดดังนี้

2.1 ด้านบุคคลรอบรู้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือครูมีทักษะในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์จัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้เพราะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 ได้เน้นกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สู่มาตรฐานสากล จึงได้จัดอบรมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีคุณภาพ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนรู้เมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ของรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตฯ ควรให้โรงเรียนจัดโครงการพัฒนาภาษาอังกฤษให้ครูสอนวิชาต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษได้ และผู้บริหารจะต้องใช้ภาษาเพื่อสนทนาหรือบรรยายสรุปเป็นภาษาอังกฤษได้ ด้วยเหตุนี้ภาษาอังกฤษจึงเป็นเรื่องที่สำคัญที่ครูควรตระหนักในการพัฒนาตนเองแล้วสามารถนำมาจัดการเรียนการสอนได้เมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2.2 ด้านแบบแผนความคิดอ่านข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูยอมรับและสามารถปรับวิธีคิดและวิธีปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้เพราะการปรับเปลี่ยนแนวความคิดใหม่นั้นเกิดขึ้นจากการทำงานที่มีบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน คนในองค์กรจะต้องมีแบบแผนความคิด ทักษะคิดและความเชื่อที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันตลอดจนพัฒนาแบบแผนความคิดอ่านให้สามารถปรับวิธีคิดและวิธีปฏิบัติได้ [12]

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูเข้าถึงข้อมูลที่โรงเรียนจัดรวบรวมไว้เพื่อนำมาวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้เพราะ การจัดเก็บข้อมูลนั้นมีความซ้ำซ้อนไม่เป็นระบบ การวางแผนในการจัดเก็บงานให้เป็นระบบจึง ถือเป็นเรื่องสำคัญ โดยแบบแผนความคิดอ่านเป็นการกระตุ้นให้บุคลากรได้ใช้การวางแผนเป็นกระบวนการในการเรียนรู้ [14]

2.3 ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูตระหนักและมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ ทั้งนี้เพราะ วิสัยทัศน์เป็นจุดมุ่งหมายในอนาคตที่ทุกคนจะต้องรับผิดชอบร่วมกันทุ่มเทแรงกายแรงใจและสะท้อนให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ส่วนบุคคลอีกด้วย เมื่อทุกคนในองค์กรมีวิสัยทัศน์ร่วมกันจะต้องมีการสื่อให้รับรู้ในทุกระดับ [6]

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการชี้แจง ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่วิสัยทัศน์เพื่อสร้างความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติแก่ครูและชุมชน

ทั้งนี้เพราะการขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ซึ่งโรงเรียนต้องเร่งสร้างความตระหนักเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน โดยมีการประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนได้รับทราบวิสัยทัศน์ผ่านทางการจัดกิจกรรมต่าง ๆ หรือสื่อสิ่งพิมพ์

2.4 ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนส่งเสริมการทำงานเป็นทีมที่เน้นการระดมความคิดในการสร้างงานของคณะครูในโรงเรียนแบบร่วมแรงร่วมใจ เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ทั้งนี้เพราะการเรียนรู้เป็นทีมเป็นการนำกระบวนการกลุ่มมาใช้ในการทำความเข้าใจกันและกันเกิดความผูกพันกัน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันอันจะนำไปสู่การเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกทุกคน [8]

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีการทำงานเป็นทีมข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อถ่ายทอดความรู้และความคิดระหว่างกัน โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับอาเซียนสู่การจัดการเรียนการสอนจึงต้องจัดกิจกรรมเพื่อให้ครูได้เกิดการทำงานเป็นทีมร่วมกันทุกกลุ่มสาระฯ แบบบูรณาการ เช่น การเข้าค่ายอาเซียน เป็นต้น

2.5 ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

คือ ครูมีการนำความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับจากการอบรมมาจัด การเรียนรู้แบบบูรณาการทั้งทางความคิดและการปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะการคิดอย่างเป็นระบบเป็นการใช้วิธีคิดแบบองค์รวมมองคนในองค์กรให้เป็นระบบที่สามารถพัฒนาไปพร้อม ๆ กันโดยการแก้ปัญหาโดยคิดอย่างมีระบบจะถูกนำมาใช้อย่างมีเหตุผลแทนการคาดเดา มีการใช้ข้อมูลจริงประกอบการตัดสินใจ [18]

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารใช้ข้อมูลเป็นฐานในการคิด พิจารณา ทบทวนและไตร่ตรองในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบก่อนการตัดสินใจดำเนินงาน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมองคนทั้งระบบว่ามีความสำคัญต่อการทำงานแต่มองระบบที่ผิดแค่จุดเดียว หากมองลึกลงไปว่าทุกส่วนสัมพันธ์กันเมื่อมีปัญหาทุกส่วนต้องรับผิดชอบร่วมกัน และควรหาทางแก้ปัญหาที่สาเหตุของปัญหา [5]

2.6 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่พร้อมใช้ในการปฏิบัติงานเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้เพราะนโยบายรัฐบาลได้มุ่งเน้นให้พัฒนาความสามารถของนักเรียนทุกคน เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยให้นาเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อสร้างความสนใจของนักเรียนซึ่งการเรียนรู้สมัยใหม่ เช่น ห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) เป็นต้น [10]

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีระบบให้บริการสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้ เพราะไม่ครอบคลุมไปถึงทุกโรงเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานเขตฯ ทั้งหมด โรงเรียนควรเล็งเห็นความสำคัญของการให้ความรู้อาเซียนผ่านสื่ออย่างหลากหลาย ให้ทุกห้องเรียนมีอินเทอร์เน็ตสามารถสืบค้นข้อมูลได้ตลอดเวลา

2.7 ด้านการให้อำนาจพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารให้ความไว้วางใจ ให้เกียรติและให้การยอมรับซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เพราะโรงเรียนมีการให้อำนาจในการทำงานอย่างเป็นระบบผ่านสายการบังคับบัญชาตั้งแต่ระดับผู้บริหารไปจนถึงระดับปฏิบัติงาน ซึ่งทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบอย่างชัดเจน การให้อำนาจมีประโยชน์หลายประการ คือ ทำให้บุคลากรเกิดความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาในศักยภาพของตนเองออกมาทำให้ช่วยตอบสนองความต้องการของบุคลากรได้ดีขึ้น สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน [17]

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศกับผู้ปกครองและชุมชนและนำข้อมูลนั้นมาปรับปรุงการดำเนินงานของโรงเรียน ทั้งนี้เพราะส่วนใหญ่โรงเรียนมีการให้อำนาจในการทำงานเฉพาะในโรงเรียนเท่านั้น แต่ชุมชนยังเข้ามามีบทบาทน้อย ซึ่งการให้อำนาจนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะมองไปถึงการไว้วางใจกันในการทำงาน แต่ชุมชนยังไม่เข้ามามีส่วนร่วมเพราะขาดการประชาสัมพันธ์ และควรปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้เต็มความสามารถ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ควรพัฒนาความสามารถและทักษะด้านการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับครูด้วยกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการ การกำกับติดตามให้ความช่วยเหลือครูรวมทั้งการส่งเสริมบรรยากาศและวัฒนธรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในโรงเรียน เช่น English Day การเปิดบ้านอาเซียน การเชิญวิทยากรต่างประเทศบรรยายพิเศษ เป็นต้น

1.2 ควรนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานโดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูมีความรู้ทักษะและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการบริหารจัดการและการเรียนการสอนร่วมกัน เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างเป็นระบบรวมทั้งส่งเสริมการใช้สารสนเทศในการตัดสินใจวางแผนปฏิบัติงานและแก้ปัญหา

1.3 ควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เพื่อสื่อสารไปยังผู้ปกครอง นักเรียนและหน่วยงานภายนอกเกี่ยวกับการดำเนินงานสู่อาเซียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความตระหนักและทราบความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสร้างเว็บไซต์ วิทยุชุมชน บอร์ดประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

1.4 ควรพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนด้วยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานภายนอกเพื่อระดมทุน การพัฒนาระบบและการให้บริการสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ เช่น เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน สื่อมัลติมีเดีย หุ่นจำลองพูดภาษาอาเซียน เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำองค์ประกอบองค์การแห่งการเรียนรู้ไปพัฒนาเป็นตัวบ่งชี้องค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

2.2 ควรนำแนวทางการพัฒนาองค์การ
แห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนไปศึกษาเชิงลึกแบบ
กรณีศึกษาในโรงเรียนที่มีประสิทธิผลเพื่อให้ได้
กระบวนการบริหารจัดการโรงเรียนสู่การเป็นองค์การ
แห่งการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและ
พัสดุภัณฑ์. 2553.
- [2] กลุ่มนโยบายและแผน, สำนักงานเขตพื้นที่การ
ศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. แผนปฏิบัติการ
ประจำปีงบประมาณ2556. ร้อยเอ็ด: สำนักงาน.
2556.
- [3] จตุภูมิ เขตจัตุรัส. การวิจัยทางการศึกษา : ทฤษฎี
สู่การปฏิบัติ. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2555.
- [4] เจษฎากร ทองแสงวง. แนวทางการพัฒนาองค์การ
แห่งการเรียนรู้ กรณีศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏ
สวนดุสิต. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาการบริหารเทคโนโลยี วิทยาลัยนวัตกรรม
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2553.
- [5] พรพรรณ ภูมิภู. การคิดเชิงระบบ Systems
Thinking. ค้นเมื่อ 21 มีนาคม 2557, จากmcenter.
rid.go.th/.../Systems%20Thinking%201.doc.
ม.ป.ป.
- [6] พัชรินทร์ ศรีสุพรรณ. การพัฒนาแนวทางการ
สร้างวิสัยทัศน์ร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต1 และ
เขต 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา.
2551.
- [7] พิเชิด เทพวรรณ. มิติบรรยากาศที่มีต่อการพัฒนา
องค์การแห่งการเรียนรู้: แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
ของมหาวิทยาลัยนอร์ท เชียงใหม่. รายงานการวิจัย
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ท เชียงใหม่.
2548.
- [8] ลัดดาวัลย์ สวัสดิ์หลง. การพัฒนาบทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบ
โครงงานเพื่อการเรียนรู้เป็นทีมของนักศึกษา
ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัย พระจอมเกล้า
นครเหนือ. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาเทคโนโลยี
คอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้า
พระนครเหนือ. 2553.
- [9] วิจารย์ พานิช. การจัดการความรู้: ฉบับนักปฏิบัติ;
สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส.).
กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ. 2548.
- [10] วิจารย์ พานิช. ครูเพื่อศิษย์สร้างห้องเรียนกลับ
ทาง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ; มูลนิธิสยามกัมมา
จล. 2556.
- [11] วิโรจน์ สารรัตน์. โรงเรียนองค์การแห่งการเรียนรู้
สู่แนวคิดทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ; อักษร
พาณิชย์. 2545.
- [12] ศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา พระจอมเกล้า
พระนครเหนือ. คุณสมบัติของบุคลากรที่จะนำ
องค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้. ข้าราชการประกัน
คุณภาพการศึกษา พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
ปี 2547; ฉบับที่ 81. 2547.
- [13] สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
ผลการประเมินPISA 2012 คณิตศาสตร์ การอ่าน
และวิทยาศาสตร์ : บทสรุปสำหรับผู้บริหาร.
กรุงเทพฯ : บริษัท แอดวานซ์พรินต์ติ้ง เซอร์วิส
จำกัด. 2556.
- [14] สมพงษ์ ลาสอน. การพัฒนาแนวทางการส่งเสริม
รูปแบบความคิดขององค์กรแห่งการเรียนรู้ใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
วิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา. 2551.
- [15] สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัด
กระทรวงศึกษาธิการ. การศึกษาเพื่ออาเซียน
หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม.
[ม.ป.ท. :ม.ป.พ.]

- [16] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
แนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนระดับ
มัธยมศึกษา. [ม.ป.ท. :ม.ป.พ.]. 2554.
- [17] สุพานี สฤษฏ์วานิช. พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่:
แนวคิดและทฤษฎี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ;
ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด มหาชน.2552.
- [18] Garvin, D.A. Building a learning organization.
Harvard Business Review, 71(4), 78-79.
1993.